

De voorspelling (Ron Broekhart)

Het zal rond 1940 zijn geweest toen mijn moeder Nina Lissowitsjenko, samen met haar vriendin Nadja, in haar prachtige geboortestad in het Kaukasusgebergte aangeklampt werd door een zigeunerin. Met een afwezige blik sprak ze de meiden aan en zei tegen mijn moeder dat ze heel oud zou worden, na veel ontberingen in een ver land ging wonen en dat er vier kinderen zouden komen. Ze keek nog even met een wazige blik voor zich uit en zei tegen Nadja: 'jij zult helaas niet oud worden'. Na deze voorspellingen wilde ze doorlopen, maar keerde terug om een van haar mededelingen te corrigeren. Er zouden geen vier maar vijf kinderen geboren worden. Nadat ze de ongeïnteresseerde giechelende pubermeiden wat geld had afgetrosgeld verdween ze in de menigte.

In 1942 hadden de Duitse troepen hun zinnen gezet op Bakoe vanwege de olievelden. Onderweg werden alle jonge vrouwen op transport gezet richting Duitsland om daar dienst te doen in de oorlogsindustrie. Zo belandde ook mijn moeder met haar vriendin in een werkkamp te Brandenburg. Ze was net 18 jaar en ontmoette niet lang daarna mijn vader uit Maassluis, die daar met wat vrienden te werk was gesteld in een munitiefabriek. Ze kregen verkering en bleven bij elkaar tot het einde van de oorlog. Na de capitulatie van Duitsland in 1945 ging het stel te voet van Brandenburg richting de Elbe om daar de oversteek te maken naar Nederland. Bij de grens werden ze opgewacht door de Amerikanen, die de taak hadden alle arbeidslaven naar hun vaderland terug te sturen. De Yanks hadden daarvoor strenge regels en alleen getrouwde stellen mochten samen verder reizen. Noodgedwongen begaven mijn vader en moeder zich, samen met vele andere verliefde Hollandse jongens en Russische meisjes, richting het naburige dorp Stendal, waarvan de burgemeester vriendelijk werd verzocht iedereen in de echt te verbinden. Met een 'geleend' Duits fotoestel werden nog snel wat foto's gemaakt en met de nodige papieren vertrokken mijn ouders de volgende dag met de trein richting Rotterdam.

Mijn moeder dacht geen moment aan de voorspelling van de zigeunerin toen ze als getrouwde vrouw, ver weg van haar thuisland, haar eerste stappen zette in het dorpse Maassluis. Ze kreeg al snel vier kinderen en vond dat meer dan genoeg, want het gezin was met twee jongens en twee meisjes meer dan compleet. Maar vijf jaar later, in de barre winter van 1958, kondigde zich nog een nakomeling aan. 'Ook welkom' vertelde mijn moeder later verontschuldigend.

Nadat er jaren flink was gespaard voor een vakantie naar haar geboorteland kon ze uiteindelijk pas in 1962 met mijn twee zussen en ik, haar jongste telg, terug naar haar moederland. Het was in de tijd van het IJzeren Gordijn en mijn vader bleef met de andere jongens thuis. In haar geboorteplaats Pjatigorsk hoorde ze dat haar jeugdvriendin Nadja al op jonge leeftijd was gestorven. Op dat moment gingen haar gedachten terug naar de ontmoeting die ze met de zigeunerin had en besepte dat er meer was tussen hemel en aarde. De voorspelling was tot zover heel nauwkeurig uitgekomen, niet wetend dat ze in mei 2014 ook nog eens 90 jaar zou worden.